Gemeente Bergen op Zoom

RVB21-0012

Voorlegger Raadsvoorstel

Onderwerp	: Eindrapportage Rekenkamer West-Brabant: Onderzoek naar de doorwerking van rekenkameronderzoeken gemeente Bergen op Zoom
Nummer voorstel	: RVB21-0012
Datum voorstel	: 15 februari 2021
Portefeuillehouder(s)	: F.A. Petter
Contactpersoon	: Mevr. E.P.M. van der Meer
Afdeling	: Griffie
Contactpersoon Email	: L.vanderMeer@bergenopzoom.nl
Contactpersoon Telefoon	: 0164-277385
Programmanummer en -naam	: 1. Besturen, Samenwerken en Veiligheid

---

Voorstel:

1. Kennis te nemen van de eindrapportage van de Rekenkamer West-Brabant: Onderzoek naar de doorwerking van rekenkameronderzoeken gemeente Bergen op Zoom.
2. De aanbevelingen uit de eindrapportage die zijn gericht aan de gemeenteraad over te nemen en ook te betrekken bij het voorstel voor de toekomstige invulling van de rekenkamer(functie) in onze gemeente.
3. Het college opdracht te geven om de raad uiterlijk in het derde kwartaal van 2021 een raadsmededeling voor te leggen over de uitvoering van de aanbeveling 'Verbeteren van de monitoring en opvolging van aanbevelingen'.

Type voorstel:

☐ Kaderstellend
☑ Controlerend
☐ Rest

Zijn in het voorstel één of meer van de volgende aspecten van toepassing?

	Ja	Nee
Zijn doelen en/of effecten beschreven	☑	☐
Financiële consequenties	☐	☑
Gevolgen voor de schuldenlast	☐	☑
Inspraakverordening van toepassing	☐	☑

Communicatieparagraaf:

De Rekenkamer West-Brabant heeft het college uitgenodigd een reactie te geven op het onderzoeksrapport en de daarin opgenomen conclusies en aanbevelingen. De Rekenkamer West-Brabant heeft op 7 januari 2021 het eindrapport gepresenteerd in de beeldvormende bijeenkomst.

Samenvatting:

De Rekenkamer West-Brabant heeft op verzoek van de gemeenteraad onderzoek gedaan naar de doorwerking van rekenkameronderzoeken, vanuit de volgende centrale vraagstelling:
In hoeverre werken de aanbevelingen van de Rekenkamer door in het gemeentelijk beleid en wat zijn hierbij relevante factoren die van invloed kunnen zijn op (de mate van) doorwerking?

De Rekenkamer doet in het eindrapport verslag aan de gemeenteraad van haar bevindingen, aangevuld met conclusies en aanbevelingen.

Bijlagen: (geef aan of een bijlage is bijgevoegd of ter inzage is gelegd; benoem en nummer deze bijlagen)

Bijlage nr.	Omschrijving	Bijgevoegd/Ter inzage
1	Eindrapportage Rekenkamer West-Brabant: Onderzoek naar de doorwerking van rekenkameronderzoeken gemeente Bergen op Zoom	Bijgevoegd

Gemeente Bergen op Zoom

RVB21-0012

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	: 25 maart 2021
Nummer	: RVB21-0012
Onderwerp	: Eindrapportage Rekenkamer West-Brabant: Onderzoek naar de doorwerking van rekenkameronderzoeken gemeente Bergen op Zoom

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. Kennis te nemen van de eindrapportage van de Rekenkamer West-Brabant: Onderzoek naar de doorwerking van rekenkameronderzoeken gemeente Bergen op Zoom.
2. De aanbevelingen uit de eindrapportage die zijn gericht aan de gemeenteraad over te nemen en ook te betrekken bij het voorstel voor de toekomstige invulling van de rekenkamer(functie) in onze gemeente.
3. Het college opdracht te geven om de raad uiterlijk in het derde kwartaal van 2021 een raadsmededeling voor te leggen over de uitvoering van de aanbeveling 'Verbeteren van de monitoring en opvolging van aanbevelingen'.

Inleiding

De gezamenlijke rekenkamercommissie West-Brabant (hierna: de Rekenkamer) heeft in onze gemeente onderzoek gedaan naar het onderwerp "Doorwerking van rekenkameronderzoeken".
De Rekenkamer heeft de eindrapportage van dit onderzoek aangeboden aan de gemeenteraad.

Beoogd maatschappelijk effect/doelstelling

De Rekenkamer heeft op verzoek van de gemeenteraad onderzoek gedaan naar de doorwerking van rekenkameronderzoeken.
Het doel van het onderzoek is om vast te stellen of de aanbevelingen uit de rekenkameronderzoeken daadwerkelijk het afgesproken vervolg hebben gekregen, inzicht te bieden in verklaringen voor eventuele afwijkingen en de gemeenteraad plus- en leerpunten mee te geven bij toekomstig rekenkameronderzoek.
De centrale onderzoeksvraag luidt:
In hoeverre werken de aanbevelingen van de Rekenkamer door in het gemeentelijk beleid en wat zijn hierbij relevante factoren die van invloed kunnen zijn op (de mate van) doorwerking?

Uitwerking voorstel

a. Algemeen
Het onderzoek is uitgevoerd in de periode januari 2020 tot en met mei 2020 en was gericht op de periode 2014-2018.

Uit deze periode is een representatieve selectie gemaakt van een vijftal onderzoeken:
1. Onderzoek naar risicomanagement (juni 2014).
2. Onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid ICT-beleid gemeente Bergen op Zoom (september 2015).
3. Onderzoek naar langer zelfstandig wonen voor ouderen (maart 2017).
4. Onderzoek naar lokaal gezondheidsbeleid (november 2017).
5. Onderzoek naar duurzaamheidsbeleid (oktober 2018).

De aanpak van het onderzoek is beschreven in hoofdstuk 1 van het rapport en uitgewerkt in de hoofdstukken 2 tot en met 4. In hoofdstuk 5 van het rapport formuleert de Rekenkamer de conclusies en aanbevelingen op basis van het onderzoek. De hoofdstukken 6 en 7 bevatten respectievelijk de reactie van het college op de conceptrapportage en het nawoord van de Rekenkamer.

b. Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Vanuit het onderzoek heeft de Rekenkamer de volgende conclusies getrokken. In hoofdstuk 5 van het rapport zijn de conclusies verder uiteengezet.
1. De keuze van een onderwerp voor onderzoek wordt bepaald door de voorkeur van de fracties in de gemeenteraad. Er is hierbij sprake van urgentie, politieke voorkeur of van actualiteit. Aansluiting op de beleidscyclus vindt nog onvoldoende plaats.
2. Aanbevelingen worden over het algemeen overgenomen door de raad en het college.
3. De aanbevelingen worden overwegend opgevolgd, maar de uitvoering gebeurt niet volgens een systematisch proces.
4. Er is geen vaste systematiek van monitoren en verantwoorden richting het college en vervolgens naar de raad.
5. De factoren 'kwaliteit van het onderzoek' en 'omgevingsfactoren (aanwezigheid koepelnotitie)' hebben de grootste impact op de doorwerking gehad.
6. De raad stuurt niet actief op de verdere opvolging.

Aanbevelingen

Op basis van de conclusies doet de Rekenkamer de volgende aanbevelingen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen aanbevelingen gericht aan de gemeenteraad van Bergen op Zoom en aan het college van B en W.

Aanbevelingen aan de gemeenteraad van Bergen op Zoom

1. Versterk het belang van rekenkameronderzoek

Het belang bij rekenkameronderzoek van de gemeenteraad wordt versterkt bij een grote betrokkenheid. Dat geldt niet alleen voor de keuze van het onderzoeksonderwerp en het bepalen van de aandachtspunten, maar ook voor de informatievoorziening gedurende de loop van het onderzoek, bijvoorbeeld door middel van een nieuwsbrief. En bij de opvolging van de aanbevelingen (monitoring), door actief het college te bevragen naar de stand van zaken inzake de opvolging. Dit betekent bijvoorbeeld concreet: waar de raad aanbevelingen overneemt zou in het raadsvoorstel standaard de gewenste uitvoeringstermijn en de wijze van terugkoppeling door het college van B en W moeten worden benoemd.

2. Versterk de adviserende rol van de griffier
Er kan gevarieerd worden in de presentatie en behandeling van de uitkomsten van een rekenkameronderzoek. Traditioneel gebeurt dat door middel van een rapportage die wordt toegelicht in een commissie, waarna er een raadsvoorstel wordt behandeld in de opvolgende raadsvergadering. In overleg met de griffier kan ook geëxperimenteerd worden met behandeling in de vorm van een workshop of presentatie door middel van een video.

3. Sluit aan bij de beleidscyclus
Rekenkameronderzoeken winnen aan actualiteit als wordt aangesloten bij de onderwerpen die op de beleidsagenda staan en daarmee actueel of urgent zijn. De raad kan in de oriëntatiefase op nieuwe onderwerpen daarvoor afstemmen met het college van B en W en de ambtelijke organisatie.

Aanbeveling aan het college van B en W van de gemeente Bergen op Zoom

Verbeter de monitoring van opvolging van de aanbevelingen
Een systematische monitoring is een waarborg voor opvolging van de aanbevelingen en daarmee van doorwerking. Er zijn goede ervaringen bekend in den lande door een paragraaf op te nemen in de jaarstukken met informatie over de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkameronderzoeken of het onderwerp te laten zijn van een art. 213a-onderzoek.

c. Reactie van het college en nawoord Rekenkamer

Reactie van het college op het conceptrapport
Op 22 oktober 2020 heeft de Rekenkamer het conceptrapport aangeboden voor bestuurlijk hoor en wederhoor. Het college heeft hierop gereageerd bij brief van 25 november 2020. Het college kan zich vinden in de conclusies die de Rekenkamer heeft geformuleerd. Daarbij merkt het college op, naar aanleiding van de derde aanbeveling die de Rekenkamer aan de raad doet, dat het college binnen de organisatie zeker persoonlijke betrokkenheid en bereidheid ervaart, maar dat ook capaciteit een rol speelt.
De aanbeveling 'Verbeteren van de monitoring en opvolging van aanbevelingen', die de Rekenkamer aan het college doet, wordt onderschreven.

Nawoord Rekenkamer
In haar nawoord geeft de Rekenkamer aan graag in contact te blijven met het college over hoe het college de aanbeveling 'Verbeteren van de monitoring en opvolging van aanbevelingen' vorm wil gaan geven.
Ten aanzien van de aanbevelingen die zijn gericht aan de gemeenteraad geeft de Rekenkamer in het nawoord het volgende aan. De Rekenkamer is in afwachting van de behandeling van het rapport door de gemeenteraad en diens besluitvorming over het opvolgen van de aanbevelingen. De Rekenkamer hoopt dat het college bereid is samen met de raad op te trekken bij het uitvoeren van deze aanbevelingen, met inachtneming van de opmerking van het college dat 'er binnen de organisatie zeker persoonlijke betrokkenheid en bereidheid wordt ervaren, maar dat ook capaciteit een rol speelt'.

d. Voorstel m.b.t. de aanbevelingen uit de eindrapportage

Aanbevelingen aan de gemeenteraad
Voorgesteld wordt om de aanbevelingen uit de eindrapportage die zijn gericht aan de gemeenteraad over te nemen. Samen met het college zal vervolgens uitvoering worden gegeven aan deze aanbevelingen (zie hieronder ook onder 'Aanbeveling aan het college').
Op 17 december 2020 heeft u besloten om de samenwerking in het kader van de Rekenkamercommissie West-Brabant met 1 jaar te verlengen. Zie het raadsbesluit RVB20-0068. Deze periode van 1 jaar zal worden benut om onderzoek te doen naar de toekomstige invulling van de rekenkamer(functie) in onze gemeente. In het derde kwartaal van 2021 zal een voorstel voor deze toekomstige invulling gereed zijn. Voorgesteld wordt om de aanbevelingen uit de eindrapportage ook mee te nemen in dit traject.

Aanbeveling aan het college
Het college heeft de aanbeveling 'Verbeteren van de monitoring en opvolging van aanbevelingen', die de Rekenkamer aan het college heeft gedaan, onderschreven. Voorgesteld wordt om het college opdracht te geven om de raad een raadsmededeling voor te leggen over de uitvoering van deze aanbeveling. Dit in lijn met aanbeveling 1 die de Rekenkamer aan de raad heeft gedaan.

Risico paragraaf

Geïdentificeerde risico's

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
1. Realiseren maatschappelijke effecten		X		
2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak		X		
3. Imago gemeente		X		
4. Algemene en externe omgeving		X		
5. Veiligheid	X			
6. Financiën	X			
7. Juridisch		X		
8. Planning		X		
9. Kwaliteit uitvoering		X		
10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners			X	

Een ontwerpbesluit treft u hierbij ter vaststelling aan.

De voorzitter van de raad van de gemeente Bergen op Zoom,

Dhr. dr. E.A. Petter

Gemeente Bergen op Zoom

RVB21-0012

Raadsvoorstel

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van de voorzitter van de raad van 15 februari 2021, nr. RVB21-0012;

BESLUIT:

1. Kennis te nemen van de eindrapportage van de Rekenkamer West-Brabant: Onderzoek naar de doorwerking van rekenkameronderzoeken gemeente Bergen op Zoom.
2. De aanbevelingen uit de eindrapportage die zijn gericht aan de gemeenteraad over te nemen en ook te betrekken bij het voorstel voor de toekomstige invulling van de rekenkamer(functie) in onze gemeente.
3. Het college opdracht te geven om de raad uiterlijk in het derde kwartaal van 2021 een raadsmededeling voor te leggen over de uitvoering van de aanbeveling 'Verbeteren van de monitoring en opvolging van aanbevelingen'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier,

Mevr. E.P.M. van der Meer

De voorzitter,

Dhr. dr. F.A. Petter